

CĂTRE: AVOCATUL POPORULUI,

În atenția: doamnei *Renate WEBER*

Stimată doamnă Weber,

Subscrisa **FUNDAȚIA PENTRU APĂRAREA CETĂȚENILOR ÎMPOTRIVA ABUZURILOR STATULUI (F.A.C.I.A.S.)**, persoană juridică fără scop patrimonial, cu sediul în București, Șoseaua Gheorghe Ionescu Sisești nr.70E, Sector 1, având cod fiscal nr. 14083502, înscrisă în Registrul Asociațiilor și Fundațiilor sub nr. 88/14.12.2000, reprezentată legal prin Președinte Anca Andreea SANDU, vă supunem atenției următoarele PRECIZĂRI ocazionate de răspunsul dv., comunicat sub nr. 9195/25.04.2023, la solicitarea noastră de sesizare a Curții Constituționale cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 438 alin.1 pct. 8 NCPP, respectiv a dispozițiilor art. 598 alin. 1 lit. c NCPP.

Fără a relua argumentele expuse pe larg în sesizarea noastră, arătăm că la baza acesteia au stat considerente legate de efectele Deciziilor nr.297/2018 și nr.358/2022 ale Curții Constituționale, care, în contextul unei reglementări deficitare a dispozițiilor procesual-penale, au generat grave inechități între justițiabilii aflați în situații identice, cărora li se aplică soluții diferite. Mai exact, cei ale căror cauze s-au instrumentat/judecat cu celeritate sau ai căror avocați au fost diligenți și au invocat prescripția răspunderii penale prin prisma efectelor Deciziei CCR nr. 297/2018 și, ulterior, nr. 358/2022, iar instanțele au apreciat eronat că nu se impune încetarea procesului penal, rămân cu pedepsele penale, multe dintre acestea privative de libertate; în schimb, cei ale căror cauze au ajuns mai târziu pe rolul instanțelor, grație lentorii anchetelor penale, tergiversării sau sustragerii de la urmărirea penală, respectiv cei ai căror avocați au dat dovadă de mai puțin profesionalism și nu au solicitat să se constate intervenția prescripției, sunt avantajați, având șansa de a primi soluții de clasare/încetare a procesului penal, în considerarea efectelor aceluiași decizii CCR. Aceasta în condițiile în care justițiabilii se află în condiții similare, respectiv au săvârșit faptele deduse judecătii în aceeași perioadă de timp - 1.02.2014 – 30.05.2022.

Apreciam că, în această situație, este mai mult decât evident că justitiabilii condamnați definitiv, în cazul cărora instanța de apel a dezbătut și a analizat incidența prescripției în cursul procesului anterior acestei din urmă decizii, respingând solicitarea de încetare a procesului penal în mod eronat, *nu au la îndemână niciun remediu juridic, ceea ce reprezintă o încălcare a principiului egalității cetățenilor în fața legii și a autorităților publice prev. de art. 16 alin. 1 din Constituție, principiu ce presupune instituirea unui tratament egal pentru situații care, în funcție de scopul urmărit, nu sunt diferite.*

Am mai arătat că, în principal, un posibil remediu al acestei situații discriminatorii ar fi constatarea neconstituționalității dispozițiilor art. 438 alin.1 pct. 8 NCPP întrucât vizează, în mod expres, doar ipoteza dispunerii în mod greșit a încetării procesului penal, *nu și soluția simetrică a greșitei nedispuneri a încetării procesului penal*, aplicarea legii în această manieră fiind de natură să aducă atingere dreptului la un proces echitabil, dreptului la liberul acces la justiție, dreptului la apărare și egalității cetățenilor în fața legii.

Acest remediu este SUGERAT EXPLICIT chiar de către Curtea Constituțională în considerentele Deciziei nr. 453/2020, par. 33: " Curtea reține însă că ipoteza invocată de autorul excepției de neconstituționalitate nu se regăsește, în prezent, printre cazurile în care poate fi invocat recursul în casație, întrucât art. 438 alin. (1) pct. 8 din Codul de procedură penală vizează, în mod expres, doar ipoteza dispunerii în mod greșit a încetării procesului penal, nu și soluția simetrică a greșitei nedispuneri a încetării procesului penal. Reglementarea acestei din urmă soluții ar putea constitui obiectul unei viitoare intervenții legislative a Parlamentului asupra prevederilor art. 438 din Codul de procedură penală sau ar putea face obiectul unei viitoare analize de constituționalitate a dispozițiilor legale anterior menționate" (s.n).

Cum până la data solicitării noastre legiuitorul nu a intervenit în sensul reglementării soluției menționate, *am considerat că se poate apela la varianta a II-a sugerată de instanța de contencios constituțional*, astfel că ne-am adresat instituției dv. pentru că, în conformitate cu atribuțiile conferite de lege - art. 15 lit. i din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatului Poporului –

să supuneți examenului de constitutionalitate al Curții Constituționale dispozițiile art. 438 alin. (1) pct. 8 din Codul de procedură penală, având în vedere totodată și împrejurarea că până la acest moment nu a fost admisă vreo excepție în sensul constatării neconstituționalității dispozițiilor menționate.

Revenind la răspunsul primit de subscrisa ca urmare a propunerii formulate prin nota întocmită de Serviciul contencios constituțional din cadrul instituției dv., în sensul că "nu se justifică sesizarea Curții Constituționale și nici a Parlamentului, de către instituția Avocatul Poporului, cu solicitarea modificării art. 438 alin.(1) pct. 8 NCPP ori a art. 598 alin.(1) lit. c) din Codul de procedură penală" (s.n.), se poate observa că emitentul notei a fost în eroare cu privire la obiectul solicitării noastre, aspect ce rezultă cu evidență și din considerentele expuse în paragraful 2 și urm. de la pag. 6, respectiv: "or legiuitorul a fost deja sesizat să intervină pentru clarificarea cadrului legislativ prin deciziile opozabile erga omnes anterior expuse (n.n. Decizia nr. 297/2018 și Decizia nr. 358/2022), astfel încât apreciem că nu se impune o nouă sesizare din partea instituției Avocatului Poporului, care nu se înscrie printre subiectele cu drept de inițiativă legislativă, prevăzute de art. 74 din Constituție."

Or, se poate constata că, pe de o parte, ca efect al deciziilor CCR nr. 297/2018 și 358/2022, legiuitorul "a fost deja sesizat" și avea obligația să intervină pentru clarificarea reglementării cuprinse în **art. 155 alin. 1 din Codul penal privind întreruperea cursului prescripției răspunderii penale (obligație deja îndeplinită de legiuitorul delegat care a emis OUG nr. 71/2022)**, iar, pe de altă parte, noi NU am cerut Avocatului Poporului să adreseze "o nouă sesizare" Parlamentului pe acest aspect, ci să sesizeze CCR cu excepția de neconstituționalitate a **dispozițiilor art. 438 alin. (1) pct. 8 din Codul de procedură penală (privitoare la cazurile în care se poate face recurs în casație)**, respectiv a dispozițiilor art. 598 alin. 1 lit. c) din același cod, în baza atribuției expres prevăzute la art. 15 lit. i) din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatului Poporului.

Facem toate aceste precizări având în vedere colaborarea instituțională existentă între F.A.C.I.A.S. și Avocatul Poporului, împrejurarea că, dintotdeauna, noi am încercat să sprijinim activitatea instituției dv. iar nu să o grevăm cu solicitări inutile și, nu în ultimul rând, faptul că aspectele care au stat la baza solicitării noastre sunt de un real interes pentru societatea civilă întrucât există grave inechități între justițiabilii cărora, aflați în situații identice, li se aplică soluții diferite.

Menționăm că prin activitatea sa, precum și prin calitatea de membru al CIVICUS (World Alliance for Citizen Participation), al FRA (Agenția Uniunii Europene pentru Drepturi Fundamentale), al rețelei internaționale FRIENDS OF EUROPE și al ALDA (Asociația Europeană pentru Democrație Locală), FACIAS veghează asupra respectării drepturilor cetățenilor în relația acestora cu Statul Român.

Cu deosebită considerație,

Președinte F.A.C.I.A.S.,

